

E D I T U R A S C R I P T U M ®

*Un mister
fulgurător*

De aceeași autoare
la Editura Scriptum au mai apărut:

Copilul ispășirii
Firul stacojiu
Grădina Leotei
Răscumpărată prin iubire

Seria: O genealogie a harului

Speranță – Tamar
Credință – Rahav
Dragoste – Rut
Îndurare – Batșeba
Ascultare – Maria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
RIVERS, FRANCINE

Un **mister tulburător** / Francine Rivers. — Oradea: Scriptum, 2012
ISBN 978-973-1813-52-3

821.111-31=135.1

FRANCINE RIVERS

*Un mister
turbator*

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
The Last Sin Eater
© 1999 by Francine Rivers. All rights reserved.
Published by arrangement with Browne & Miller Literary Associates, LLC.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Un mister tulburător
de Francine Rivers

© 2012 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea — Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Foto autoare © Elaina Burdo

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.

A doua ediție în limba română.

Prima ediție apărută sub titlul *Ultimul devorator de păcate*

Acest roman este o ficțiune. Nume, personaje, locuri și întâmplări sunt produsul imaginației autoarei. Orice asemănare cu evenimente, locuri, organizații sau persoane în viață sau decedate este întâmplătoare și neintenționată.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.

ISBN 978-973-1813-52-3

Tiparul executat în U.E.

*Soțului meu Rick,
cu dragoste și recunoștință:
Tu ești darul lui Dumnezeu pentru mine.*

MULȚUMIRI

Dumnezeu mi-a dat o familie minunată și o mulțime de prieteni care m-au sprijinit și m-au încurajat neconștient. Soțul meu Rick, agenta mea Jane Jordan Browne și editorul meu Karen Ball m-au ajutat cu devotament să duc la capăt fiecare proiect. Vă mulțumesc tuturor pentru că mi-ați fost alături!

Îți mulțumesc, Peggy Lynch, pentru răbdarea cu care m-ai ascultat și pentru toate întrebările dificile pe care mi le-ai pus și care m-au făcut să reflectez.

Vă mulțumesc, Liz și Bill Higgs, pentru materialele informative pe care mi le-ați trimis.

Tuturor celor dragi, vă mulțumesc pentru că m-ați ascultat, m-ați sfătuit, mulțumesc pentru părțile și rugăciuni.

NOTA AUTOAREI

Devoratorul de păcate era o persoană căreia i se plătea o taxă sau i se oferea mâncare ca să ia asupra sa faptele imorale ale morților și consecințele acestor fapte pentru viața de dincolo. În secolul al XIX-lea, devoratorii de păcate erau o prezență obișnuită în Anglia, în partea de sud a Scoției și în zonele de frontieră a Țării Galilor. Acest obicei a fost adus de către imigranți în America și a fost practicat în regiuni îndepărtate ale Munților Appalachi.

Romanul înfățișează povestea fictivă a unui devorator de păcate.

Aaron să arunce sorți pentru cei doi țapi: un sorț pentru Domnul și un sorț pentru țapul ispășitor. Aaron să ia țapul care a ieșit la sorți pentru Domnul și să-l aducă jertfă pentru păcat. Iar țapul care a ieșit la sorți pentru ispășire, să fie pus viu înaintea Domnului, ca să facă ispășire pe el și să i se dea drumul în pustie, ca țap ispășitor.*

LEVITICUL 16:8-10

„Eu sunt calea, adevărul și viața:
nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.“

ISUS, CRISTOSUL; IOAN 14:6

* Traducere adaptată după versiunea GBV a Bibliei în limba română (n.tr.)

GREAT SMOKY MOUNTAINS, MIJLOCUL ANILOR 1850

— Am văzut pentru prima dată pe devoratorul de păcate în seara când bunica Forbes a fost înmormântată. Eram foarte mică, bunica fusese prietena mea cea mai scumpă, iar acum mă simțeam complet bulversată.

— Să nu cumva să te uiți la devorator, Cadi, mi-a spus tata. Și nu mă întreba de ce.

Fiind atât de ferm atenționată, m-am străduit să fiu cuminte. Mama zicea că sunt nesuferit de curioasă. Iar tati spunea că sunt o băgăcioasă încăpățânată. Numai bunica, în bunătatea ei față de mine, mă înțelegea.

Chiar și cele mai nevinovate întrebări ale mele întâmpinau cea mai acerbă rezistență. *Când o să crești mare... Nu-i treaba ta... Ce pui întrebări prostești?* Încă din vara anului când a murit bunica, am încetat să mai pun vreo întrebare cuiva. Mi-am dat seama că, dacă voiam să aflu vreun răspuns vreodată, trebuia să îl găsesc singură.

Bunica era singura care părea că-mi înțelege toate gândurile. Mereu îmi spunea că am moștenit firea curioasă a lui Ian Forbes. El fusese bunicul meu, iar bunica spunea că spiritul lui aventuros îl determinase să treacă oceanul. Dar poate că totuși acesta nu era singurul motiv, pentru că alții spunea că schimbările sociale din Scoția fuseseră cauza.

Și tata susținea același lucru. Mi-a spus că bunicul fusese alungat

de pe pământurile sale și obligat să ia drumul Americii, pentru ca oile să aibă loc de pășunat. Sau cel puțin așa i se spusese și lui, deși eu nu am înțeles niciodată cum se poate una ca asta. Cum e posibil ca niște animale să fie mai importante decât oamenii? În ce o privește pe bunica, ea era cea de-a patra fiică, fără niciun viitor, a unui galez sărman, spoitor de cazane. Venirea ei în America nu fusese o alegere, ci mai degrabă o necesitate. La început a lucrat pentru un domn bogat care locuia într-o vilă somptuoasă din Charleston, fiind slujnica frumoasei și plătândei lui soții, pe care el o întâlnise în Caerdydd și se însurase cu ea.

Soția lui a fost cea care a prins drag de bunica. Fiind și ea galeză, tânăra domniță tânjea după familia rămasă acasă. Bunica era tânără pe-atunci, să fi avut vreo șaptesprezece ani, din câte spunea ea. Din păcate, nu a lucrat prea mult acolo, deoarece domnița a murit la nașterea primului copil, care n-a supraviețuit nici el. Stăpânul casei n-a mai avut nevoie de serviciile unei slujnice, iar serviciile pe care dumnealui le solicita, bunica a refuzat să i le ofere. Nu mi-a spus niciodată ce fel de servicii erau, numai că domnul acela a concediat-o pe bunica și a lăsat-o fără adăpost în mijlocul iernii.

Erau vremuri grele. Bunica muncea pe unde apuca, numai ca să supraviețuiască trupește și sufletește. Pe-atunci l-am întâlnit pe bunicul meu. S-a măritat cu Ian Forbes „în ciuda toanelor lui.“ De vreme ce nu l-am întâlnit niciodată pe bunicul meu, nu am nicio idee despre el, însă i-am auzit odată pe unchiul meu făcând haz de firea lui capricioasă. Unchiul Robert povestea că într-o zi bunicul stătea la poarta din față și a tras cu pușca după tata, nu o dată, ci de două ori, una după alta. Din fericire, era beat și tata, iute de picior, altminteri n-aș mai fi venit pe lume.

Bunicul Forbes a murit într-o iarnă, înainte să mă nasc eu. A fost atunci viscol mare și el a rătăcit drumul spre casă. Bunica nu mi-a spus unde fusese plecat. Țasta e unul din lucrurile care mă supăra cel mai tare: anumite lucruri mi se povestesc numai pe jumătate. Așa că-mi rămâne mie să adun piesele una câte una și să le așez în ordine. Mi-a luat ani întregi să fac asta. Dar unele lucruri e mai bine să nu fie spuse niciodată.

Când o întrebam de ce s-a măritat cu un bărbat așa nestăpânit,

UN MISTER TULBURĂTOR

bunica obișnuia să zică: „Scumpa mea, avea ochi albaștri ca cerul în amurg. Tu ai ochii lui, Cadi iubita mea, și tatăl tău îi are. Și ai același suflet pățimaș ca Ian, Dumnezeu să te aibă în pază.“

Bunica repeta des asta, și eu nu pricepeam nimic.

— Tati spune că semăn cu tine.

Îmi mângâia ușor obrazul cu degetele.

— Așa-i, și încă destul de bine, zicea zâmbind trist. Să sperăm că nu în toate privințele.

Și apoi se lăsa tăcerea asupra acestui subiect. Se pare că nu toate întrebările au răspuns.

În dimineața când a murit, ședeam împreună și priveam peste vale. Bunica stătea sprijinită pe spate în scaunul ei, frecându-și ușor brațul, ca și când ar fi durut-o. Mama trebăluia prin casă. Respirând greu, cu fața schimonosită de durere, bunica mă căută cu privirea.

— Să petreci timp cu mama ta.

Câtă durere pot produce câteva cuvinte. Mi-au amintit cele întâmplare până atunci și care ridicaseră un zid între mine și mama. Unele lucruri nu mai pot fi schimbate sau șterse.

Deși eram foarte mică, abia dacă aveam zece ani, înțelegeam că viitorul care mă întâmpina era cât se poate de sumbru. Mi-am plecat fruntea în poala bunicii și nu am spus nimic, bucurându-mă de alinarea pe care mi-o dădea dulcea ei prezență, fără să bănuiesc că toate acestea aveau să-mi fie luate curând. Dar, dacă aș putea da acum timpul înapoi, aș schimba oare lucrurile astfel încât să nu mai am de trecut printr-o perioadă atât de grea? Nicidecum. Pentru că Dumnezeu veghea asupra mea înainte să-L cunosc și înainte să știu că El există.

În ultimul an învățasem că lacrimile nu aveau niciun rost. Există dureri foarte adânci. Amărăciunea nu dispare precum praful de pe acoperiș în timpul ploii. Tristețea nu cunoaște vindecare, nu are alinare... nu are sfârșit.

Bunica și-a așezat palma pe creștetul meu și a început să mă mângâie ca pe unul din câinii care dorm sub veranda casei noastre. Și-mi plăcea. Erau zile când îmi doream să fiu unul dintre acei câini pe care tata îi iubea foarte mult. Mama nu mă mângâia niciodată, nici tata, de altfel. Ei abia dacă-și mai vorbeau unul altuia, iar cu mine nu

vorbeau deloc. Numai fratele meu Iwan îmi mai arăta puțină dragoste, deși nu prea des. Era prea ocupat să-l ajute pe tata cu munca la fermă. Iar în timpul liber care-i rămânea, îi făcea curte lui Cluny Byrnes.

Bunica era singura mea speranță, însă ea se stingea încet-încet.

— Te iubesc, draga mea. Să nu uiți asta când va veni iarna și când toate-ți vor părea reci și moarte. Lucrurile nu vor rămâne veșnic așa.

În inima mamei s-a lăsat iarna încă de vara trecută și pentru mine ea a rămas un pustiu înghețat.

— Agurijoarele* cresc la Bearwallow ca un covor liliachiu. Dacă ar fi să-mi pun o dorință, atunci aș vrea un buchețel de agurijoare.

Bunica spunea mereu așa: *Dacă ar fi să-mi pun o dorință...* Eram preocupată să-i împlinesc dorințele și făceam asta cu plăcere. Ea era prea în vârstă ca să mai colinde câmpia. Nu am văzut-o niciodată pe bunica mergând mai departe de casa Eldei Kendric, vecina noastră aproape la fel de bătrână ca bunica. Însă gândurile bunicii străbăteau cu ușurință mări și țări, munți și văi și adesea călătoreau de dragul meu. Bunica a fost cea care mi-a îndreptat pașii spre cărări uitate de vremi și spre comori tainice pe care le-aș fi descoperit cu greu de una singură. De dragul ei, alergam înapoi și încolo, prin munții noștri înalți, ca să-i aduc scumpe frânturi de amintiri. În plus, asta mă scotea din casă – departe de chinul și glacialitatea mamei.

Bunica mi-a îndrumat pașii spre Bloomfield, de unde îi aduceam, primăvara, coșuri pline cu margarete sălbatice și albăstrele. Ea m-a învățat cum să împletesc o coroniță, pe care s-o port pe cap. Ea mi-a povestit despre Dragon's Tooth, locul unde niște pietre verzi creșteau precum calea ferată din Scoția lui Ian Forbes, sau așa povestea el.

Am fost de mai multe ori la Dragon's Tooth. Îmi lua o zi întregă să urc muntele și să-i aduc bunicii o piatră verde. Hoinăream pe lângă lacuri pline cu pești-lună și pe lângă bălți ce vibrau cald în simfonia broaștelor. Am găsit chiar și stejarul despre care ea spunea că era acolo de când lumea – sau, în orice caz, era cel puțin la fel de bătrân ca bunica.

Bunica știa povești fără număr. În diminețile răcoroase, ea îmi strecura în suflet cuvinte ca mierea, dulci și grele. Îi cunoștea pe toți

* În engl. *spring beauty* - plantă cu frunze cărnoase comestibile și flori timpurii de diferite culori (n.trad.)

UN MISTER TULBURĂTOR

care se stabiliseră pe culmile stâncoase, pe povârnișurile sau în vâlcelele întinsului nostru ținut. Noi, familia Forbes, veniserăm de multă vreme în aceste zone înalte din Great Smoky Mountains, căutând pământ și noroc. Munții îi aminteau bunicului de Scoția. Laochiland Kai fusese ghidul multora care sosiră aici. Elda Kendric venise împreună cu soțul ei, care a murit de atâta timp, încât bunica îi uitase și numele. Poate că și tanti Elda îl uitase, pentru că totdeauna spunea că nu vrea să vorbească despre el. Apoi veniseră familiile Odara și Trent, și Sayre, și Kent. Tot aici s-au stabilit și familiile Connor, Byrnes și Smith. Bunica spunea că dacă bunicul n-ar fi murit, ar fi mutat familia noastră mai la est, spre Kantuckee.

Toți locuitorii se ajutau între ei când puteau și împreună țineau piept naturii și chiar lui Dumnezeu, pentru a-și construi locuințele. Și întotdeauna au fost cu ochii în patru la atacurile indienilor, care puteau oricând să apară și să-i omoare. Cei care nu se alipeau comunității rămâneau singuri și adesea mureau. Au mai sosit și câteva cupluri căsătorite, apoi au urmat căsătorii între familii, până ne-am amestecat cu totul, devenind o mulțime de proscrisi, de renegați și de ratați.

— Aveam toți motivele noastre, unele mai bune decât altele, pentru a ne stabili în acești munți și a suporta toate ploile care vin peste noi, spunea odată bunica. Unii au venit să construiască. Alții pentru a se ascunde. Toți însă au făcut tot ce-au știut pentru a supraviețui.

În dimineața aceea – când a murit bunica – m-am suit pe Bearwallow după agurijoare. Își dorea mult un buchet, iar pentru mine era un motiv suficient să mă duc. Florile erau precum un covor liliachiu, exact cum și le amintea bunica. Am cules un coșuleț plin și i l-am adus. Bunica adormise în scaunul ei de pe verandă sau, cel puțin, așa am crezut până m-am apropiat. Era albă ca floarea de sânger, cu ochii și gura larg deschise. Când i-am așezat florile în poală, nici nu mișcă, nici nu clipi.

Am știut că plecase de la mine.

E un lucru groaznic pentru un copil să înțeleagă moartea într-o asemenea măsură. Apucasem deja, până în acea zi, să-i gust amărăciunea. Însă acum înghițeam din plin disperarea care îmi pătrundea în oase.

Ceva se desprinsese de bunica sau îi fusese furat cât timp lipsisem eu. În ochii ei nu mai era nici un licăr, iar printre buzele întredeschise nu mai trecea niciun abur de viață. Și nu mai semăna cu ea, ci părea, mai degrabă, o carapace zbârcită așezată într-un scaun de nuiele – o imagine a bunicii Forbes, dar nicidecum bunica. Ea plecase deja, fără să-și ia rămas bun. În acel moment înțelegeam foarte mult, dar totuși nu suficient, iar ceea ce reușisem să pricep durea atât de tare înăuntrul meu, încât credeam că voi muri de asemenea chin. Pentru o vreme chiar așa a fost. Sau cel puțin mă părăsise și ultima rază de speranță care mai supraviețuise de vara trecută.

Mama opri ceasul de pe șemineu și acoperi oglinda, după obiceiul nostru din munți. Tata bătu clopotul de înmormântare. De optzeci și șapte de ori, câte o bătaie pentru fiecare an din viața bunicii. Pe fratele meu Iwan l-au trimis să anunțe dureroasa veste rudelor noastre. A doua zi, cea mai mare parte a clanului Forbes și a vlăstarelor și a celor înrudiți prin alianță se adunase pentru a o conduce pe bunica pe ultimul drum, spre locul de odihnă de pe coasta muntelui.

Gervase Odara, tămăduitoarea, a sosit prima aducând-o cu ea și pe Elda Kedric, care era acum cea mai bătrână femeie în ținutul nostru. Tata a scos ușa din țâțâni și a culcat-o pe două scaune. Acolo au întins-o pe bunica. Mai întâi, femeile i-au scos hainele, iar Gervase Odara le-a dus afară ca să le spele. Au încălzit apă. Mama a turnat o parte din apă într-un lighean și au spălat cu ea trupul bunicii.

— Gorawen, zise Elda Kedric periind părul lung și alb al bunicii, m-ai lăsat să fiu ultima dintre cei dintâi.

Mama nu zicea nimic. Ea și Elda Kedric au continuat să lucreze în tăcere. Bătrâna o privea pe mama când și când, însă mama nu și-a ridicat niciodată privirea și n-a schimbat o vorbă cu nimeni. Când s-a întors Gervase Odara în casă, a ajutat-o pe mama.

— Mi-a spus, acum vreo două-trei zile, că a auzit vocea Celui Atotputernic chemând-o din munți. Gervase Odara așteptă, privind-o pe mama. Cum ea continuă să tacă, tămăduitoarea continuă: Mi-a spus că a mai zăbovit de dragul lui Cadi.

Atunci mama a ridicat capul și o privi mânioasă pe Gervase Odara.

— Mă doare destul și fără să răsucești dumneata cuțitul în rană.

UN MISTER TULBURĂTOR

— Este o vreme când trebuie să lași lucrurile să treacă.

— Nu-i acum vremea aceea.

— Dar când, Fia?

Mama se întoarse încet și o simții căutându-mă cu privirea. M-am ferit cât mai departe în umbra ungherelor, sperând că nu mă va învinui pe mine de faptul că femeia aceea o necăjea. Mi-am plecat capul, strângându-mi genunchii la piept, dorind să mă fac mică-mică sau chiar să dispar.

Dar nimic din toate astea nu se întâmplară. Mama își aținti privirea asupra mea.

— Ieși afară, Cadi! N-ai ce căuta aici.

— Fia..., începu Gervase Odara.

N-am mai așteptat să aud ce mai avea de gând să spună și am urlat:

— Las-o în pace! Pentru că nu mai puteam suporta privirea aceea în ochii mamei mele. Era ca un animal rănit, prins într-o capcană. Las-o în pace! am urlat din nou; am sărit în picioare și-am țâșnit pe ușă afară.

Unii din familie încă nu sosiseră, lucru care mă mulțumea. Pentru că, dacă ar fi fost prezenți, aș fi fost nevoită să străbat o mulțime întreagă de oameni care s-ar fi holbat la mine șușotind. L-am căutat pe tata și l-am găsit tăind un cedru, la ceva distanță de casă. M-am oprit în spatele unui copac privindu-l îndelung. Deodată mi-am dat seama ce multă vreme trecuse de când l-am auzit ultima dată râzând. Înfățișarea lui era încordată în timp ce lucra. La un moment dat, s-a oprit să-și șteargă sudoarea de pe frunte. Întorcându-se, m-a privit drept în față.

— Mama te-a scos afară din casă?

Am încuviințat din cap.

Tata a ridicat iarăși toporul în aer și adânci tăietura din copac.

— Ia găleata și strânge așchiile. Du-i-le în casă. Mirosul o să alunge duhoarea dinăuntru.

Femeile se gândiseră deja la asta, pentru că toate ușile și ferestrele erau larg deschise, iar o boare purta parfumul primăverii din munți, amestecat cu mirosul camforului pe care l-au folosit să îmbălsămeze trupul bunicii. O cană de tinichea plină cu sare se găsea pe pervazul ferestrei, particule fine de sare dansând pe podea.

Mama frământa aluat de pâine când am intrat. Fiindcă nici măcar nu și-a ridicat privirea, Gervase Odara îmi luă din mână găleata cu așchii de lemn de cedru.

— Mulțumesc, Cadi.

Începu să arunce așchii pe lângă bunica ce fusese, între timp, înveșmântată într-o rochie din lână neagră. Părul ei alb și lung fusese tăiat și înfășurat cu grijă pe masă, pentru a fi împletit într-un talisman de doliu. Poate că mama voia să adauge o șuviță albă la cea roș-aurie pe care o purta. Sărmanul creștet tuns al bunicii fusese acoperit cu o pânză albă pe care i-o legaseră sub bărbie. Gura îi fusese închisă, iar buzele pecetluite pentru totdeauna. O altă fâșie de pânză albă îi fusese legată în jurul încheieturilor de la mâini, iar o a treia, în jurul genunchilor. Măinile ei, atât de subțiri și de muncite, pline de bătăături, se odihneau una peste alta pe piept. Doi bănuți din cupru strălucitor îi acopereau pleoapele.

— Vino mâine sau poimâine pe la lăsatul serii, atunci va veni devoratorul de păcate, Cadi Forbes, îmi spuse Elda Kedric. Când vine, să te duci lângă mama ta. Mătușă-ta Winnie va duce tava cu pâine și pocalul cu vin de soc. Devoratorul de păcate ne va urma la cimitir, iar apoi va mânca și va bea toate păcatele bunicii tale, ca ea să nu bântuie prin munții noștri.

Inima mea se cutremură la acest gând.

Noaptea aceea n-am prea dormit, așa că stăteam întinsă în pat ascultând țipătul bufniței de afară. *Whooo?** Oare cine este devoratorul de păcate? *Whooo?* Oare pe cine o să vadă mai întâi bunica, acum că trecuse în viața de apoi? *Whooo?* Oare cine va veni să ia păcatele mele?

A doua zi n-a fost cu nimic mai bine. Îi priveam cum se adunau toți. Sosiseră trei unchi cu soțiile lor și mătușa Winnie cu soțul ei. Verii mei voiau să se joace, dar mie nu-mi ardea deloc de joacă. M-am ascuns în colțurile întunecoase ale casei și o vegheam pe bunica. Odată înmormântată, nu aveam cum s-o mai văd. Oricum, nu înainte să-l întâlnesc pe Creatorul meu.

Mama nu m-a mai alungat afară, ci s-a dus ea să stea cu mătușile mele în soarele de primăvară. Jillian O'Shea o ținea la piept pe cea

* Who? (în engl.) – Cine? (n. trad)

UN MISTER TULBURĂTOR

mai mică dintre fetele ei, iar cei mai mulți erau fericiți că-i pusese fetiței numele Gorawen. O Gorawen pleacă, dar tot o Gorawen abia vine.

Vorbele astea n-au reușit să mă consoleze.

Din colțul meu întunecat îi vedeam pe toți membrii familiei bunicii și pe toți prietenii ei care veniseră să-i aducă un ultim omagiu. Și toți aduseseră câte ceva pentru a împărți cu ceilalți, fie că era vorba de whisky, cartofi dulci pentru copt, plăcinte din mălai, pâinici dulci din melasă, sau carne de porc sărată, pentru oala cu tocană care bolborosea deasupra focului.

— Trebuie să mănânci ceva, fetițo, îmi spuse Gervase Odara, pe la jumătatea celei de-a doua zile.

Mi-am ascuns fața cu brațele, refuzând s-o privesc sau să-i dau vreun răspuns. Nu mi se părea defel drept ca viața să-și continue mersul firesc. Bunica zăcea acolo, moartă, îmbrăcată în cele mai bune haine ale ei, gata de înmormântare, iar oamenii vorbeau, umblau și mâncau, ca de obicei.

— Cadi, dragă, spuse Gervase Odara, bunica ta a trăit o viață lungă.

Nu suficient de lungă, în opinia mea. Mă întrebam de mi-ar fi fost mai ușor dacă bunica mi-ar fi spus ce se va întâmpla. Privind în urmă, cred că știa ce urmează. Cred că se rugase ca sfârșitul să vină – așa cum s-a și întâmplat, de altfel – când eu nu sunt acasă. În loc să-mi spună că se stinge, ea m-a trimis să culeg agurijoare și s-a stins din viața aceasta când eu nu eram de față.

Doar Iwan părea să-mi înțeleagă durerea. A intrat în casă și s-a așezat alături de mine, pe patul bunicii. El n-a încercat să mă facă să mănânc sau să vorbesc. N-a spus că bunica era bătrână și că era deja timpul să moară. Pur și simplu, mi-a luat mâna într-a sa și mi-a ținut-o strâns, în tăcere. După o vreme, s-a ridicat și a plecat.

Familia Kai a sosit a doua zi. Îl puteam auzi afară pe tatăl lor, Brogan Kai, o voce baritonală și poruncitoare. Mama, Iona, și copiii ei intrară pentru a-și prezenta condoleanțele mamei și altor rude de-ale mele. Fiul Ionei Kai, Fagan, intră și nu trecu mai departe de bunica, privind-o serios în toată frumusețea ei. El avea aproape cincisprezece ani, ca și Iwan, dar părea mai matur datorită atitudinii rezervate și a

expresiei încordate. Mama lui a adus plăcinte de porumb și câteva borcane cu pepene roșu murat, pentru a le împărți cu ceilalți. Le-a dat toate uneia dintre mătușile mele și s-a așezat afară, lângă mama, vorbindu-i în șoaptă.

Pe măsură ce soarele se apropia de asfințit, oamenii vorbeau tot mai încet, până tăcură de tot. În casă se simțea această schimbare. Tăcerea făcuse loc unui întuneric și mai greu de suportat. Moartea bunicii adusese în casă ceva ce nu putea fi descris în cuvinte. Simțeam cum se adună și ne împresoară, la fel ca noaptea, tot mai strâns, pe măsură ce ziua se apropia de sfârșit.

Teamă, asta era.

Tata apăru în pragul ușii deschise.

— E timpul, spuse el.

Gervase Odara veni lângă mine și se lăsă jos, apucându-mi mâinile strâns într-ale ei.

— Cadi, trebuie să mă ascuți. Să nu cumva să te uiți la devorator. M-ai înțeles, fetiço? A luat tot felul de păcate oribile asupra sa. Dacă te uiți la el, îți va da ochiul rău și unele dintre păcatele pe care le poartă cu sine s-ar putea să treacă asupra ta.

Mi-am ridicat ochii spre mama. Stătea în lumina lămpii cu fața schimonosită și cu ochii închiși. Nici măcar acum nu voia să se uite la mine.

Gervase Odara mi-a ridicat bărbia în așa fel că eram nevoită s-o privesc iarăși în ochi.

— M-ai înțeles, Cadi?

La ce bun toate astea? voiam să-i spun. Bunica oricum a plecat deja. Ce rămăsese în urmă nu era nimic mai mult decât carne inertă și rece, nicidecum acea parte a ei care conta. Nu trebuia decât s-o privească și vedeau cu ușurință că sufletul ei plecase. Cum putea cineva acum să mai dregă ceva? Gata. Se terminase. Bunica nu mai era.

Însă, atât a insistat Gervase Odara, până am încuviințat din cap. La vremea aceea nu am înțeles nimic, iar lucrurile au început să se lămurească abia mult mai târziu. Totuși, atitudinea tălmăduitoare reușise să-mi secătuiască și ultima fărâmă de curaj. Și-apoi, învățasem deja pe-atunci că n-avea niciun rost să cer explicații. Nu se vorbea decât rar și puțin despre lucrurile înspăimântătoare.